

"Nechceme emancipovať ľudí, chceme, aby sa emancipovali sami."

Errico Malatesta

"Prvým krokom je preniknúť hmlou klamu a skresľovania a pochopiť pravdu o svete, a potom sa organizovať a jednať tak, aby bol zmenený. To nebolo nikdy nemožné a jednoduché. Ani dnes to nie je nemožné a jednoduché, ale len zriedkakedy v minulosti mala táto voľba tak dramatické dôsledky pre človeka."

Noam Chomsky

"Nosíme nový svet v našich srdciach a chceme ho teraz!"

Buenaventura Durruti

ČESKOSLOVENSKÁ ANARCHISTICKÁ FEDERÁCIA

V roku 2002 sa ČSAF stala členskou sekciou Internacionály anarchických federácií (IAF - IFA). Anarchistické federácie v nej združené tvoria aktívne zložky anarchického hnutia vo Francúzsku, Taliansku, Španielsku, Portugalsku, Nemecku, Dánsku, Argentíne a inde.

> www.csaf.cz > slovensko@csaf.cz

ČSAF, Poste restante, 850 07 Bratislava 57

Československá anarchistická federácia (ČSAF) je antiautoritárskou organizáciou slobodomyselných ľudí, ktorí sa nehodlajú zmieriť so súčasným spoločenským systémom, založenom predovšetkým na dvoch pilieroch útlaku a vykorisťovania - štáte a kapitalizme.

Nie sme však negativisti, ktorí dokážu viditeľné a skryté nedostatky len kritizovať. Snažíme sa aktívne propagovať našu alternatívnu víziu usporiadania slobodnej a samosprávnej spoločnosti.

Protí štátu a kapitalizmu

Súčasný systém parlamentnej demokracie nedáva ľuďom možnosť slobodne rozhodovať o svojom živote. O fungovaní krajiny rozhoduje vláda a parlament, teda skupina politikov, ktorých si síce ľudia volia, ale ktorých nemajú možnosť v dobe ich mandátu ovplyvňovať v činnosti, odvolať alebo nahradiť. Navyiac vláda vždy vzíde jedine z jednania prospechárskych politických strán. Podľa nás sa miera demokracie spoločnosti určuje podľa reálnych možností každého podieľať sa na rozhodovacom procese v záležitostiach osobných i spoločenských.

Štátny a kapitalistický systém je založený na princípoch dominancie, autority a ovládání prírodných a ľudských zdrojov. Štát historicky vznikol na obranu súkromného vlastníctva a výrobných prostriedkov - teda spoločenskej krádeže a vykorisťovania. Kapitalizmus potrebuje podnikať v efektívnych podmienkach kontroly spoločnosti. Tú mu zaisťuje štát za pomoci represívnych zložiek. Vlády a politické strany sú priamo či nepriamo pod vplyvom kapitálu, ktorého záujmy ochraňujú.

Dnešný globalizovaný kapitalistický systém, charakteristický predovšetkým svojou virtuálnou podobou a príhodne nazývaný "turbokapitalizmus" (vyznačujúci sa turbulentnými stavmi v svetovej ekonomike, ktoré môžu často vyvolať len hŕstka finančných špekulantov a zahraničných investorov) sa sústreďuje ani nie tak na výrobu tovarov, ako skôr na akumuláciu kapitálu a financovanie investícií.

Záujmy novodobého kapitálu sú presadzované medzinárodnými obchodnými, finančnými a vojenskými inštitúciami, dohodami a zoskupeniami, ako sú napr. Svetová obchodná organizácia (WTO), Medzinárodný menový fond (IMF), Svetová banka (WB), Severoamerická dohoda o voľnom trhu (NAFTA), Európska únia (EU), Severoatlantická aliancia (NATO) a pod., ktoré majú priamy vplyv na rozhodovanie vlád národných štátov. Sebecké ekonomické záujmy nadnárodných koncernov a zahraničných investorov určujú dianie v mnohých krajinách predovšetkým tzv. Tretieho sveta, ktorý je stále zdrojom lacných surovín a pracovných síl. Situácia v niektorých oblastiach vyzerá ako plánovaná genocída realizovaná podporou miestnych vojen, diktátorských režimov či zákazom výroby vlastných liekov na choroby, ktoré zabíjajú po tisícoch. Globalizovaný kapitalizmus sa stal nebezpečným pre svoju neobmedzenú moc a nekontrolovateľnosť. Nadnárodné korporácie, zahraniční investori a finanční špekulanti rozhodujú už aj o tom, čo a kde sa bude a nebude pestovať, vyrábať či spotrebúvať.

Konkurenčný boj na jednej strane a monopolizmus na druhej, honba za ziskom a ekonomický rast za každú cenu vedú k vyčerpaniu neobnoviteľných zdrojov surovín, energie a ničeniu ekosystémov. "Natieranie problémov na zeleno" je často prezentované ako trvalo udržateľný rozvoj, ale skutočná zmena nie je možná kvôli zachovávaní kultu voľného trhu.

Moderný kapitalizmus vytvoril konzumnú mašinériu vyrábajúcu nezmyselne veľké množstvo osobného tovaru s úmyselne krátkou dobou trvanlivosti, ktoré vnucuje svojou vtieravou reklamou. Ľudia sú tak zámerne vychovávaní ku "konzumentskej" morálke, ktorá im má zaslepiť oči a navodiť zdanie slobody. Dôsledkom tohoto procesu je kultúrna degradácia spoločnosti a človeka a ich časté patologické prejavy.

ČESKOSLOVENSKÁ ANARCHISTICKÁ FEDERÁCIA

Stavíme sa proti akejkolvek forme spoločenského útlaku, teda nielen proti otvorenému kapitalizmu, ale aj proti tzv. diktatúre proletariátu, pretože ide o obyčajnú diktatúru straníckej elity či jedného vodcu.

Prostredie autoritatívneho spoločenského a ekonomického systému produkuje mnoho negatívnych prejavov v spoločnosti, ako je xenofóbia, rasizmus, fašizmus, nacionalizmus, sexizmus, homofóbia a pod. Niektoré z týchto prejavov sú ešte priživované agresívnymi autoritárskymi ideológiami a cirkvami.

Za slobodnú spoločnosť

Chceme spoločnosť, kde ľudia rešpektujú len zmluvy prijaté na princípe voľnej dohody, uzatvorenej v rámci samosprávy. Teda za účasti obyvateľov daného územia, ktorých sa tá zmluva týka. Akákoľvek prípadná funkcia musí byť voliteľná a kedykoľvek odvolateľná. Zástupcovia sa vyberajú na základe ich osobných vlastností a schopností, nie podľa politickej partajnej príslušnosti.

Nutnosťou pre chod politickej samosprávy je primeraná veľkosť územia. Možnosť je decentralizácia na prirodzené autonómne regióny spojené vo voľných federáciách.

Chceme výrobnú samosprávu, kde pracujúci majú aktívnu možnosť účasti na rozhodovaní vo výrobe.

Chceme maximálnu slobodu jedinca založenú na mottách: "Sloboda každého končí tam, kde začína sloboda ostatných." a "Nikto nie je skutočne slobodný, pokiaľ nie sú slobodní aj ostatní." Chceme sociálne spravodlivý život podľa princípov solidarity a rovnosti.

Prísne dodržiavanie princípov trvalo udržateľného, teda ekologicky šetrného a racionálneho spôsobu života. Obmedzenie výroby na ekologicky únosnú mieru. Snaha o zmenu pohľadu na svet - človek ako súčasť prírody, nie jej pán.

Zníženie zbytočne vysokého počtu pracovných hodín. Oslobodením práce získa človek viac času na sebaobzvládanie či na spoločenské aktivity v mieste zamestnania alebo bydliska.

Naším cieľom je vytvorenie podmienok, ktoré umožnia zdravý rozvoj každému bez rozdielu a povedú k skutočnej emancipácii jedinca a spoločnosti. Medzinárodná solidarita naplní odveký sen sveta bez hraníc.

Cesta k slobode a sociálnej spravodlivosti

Sme anarchisti, a aj keď sme si vedomí, že je toto označenie poznamenané mnohými predsudkami, ktoré vytvorili a pri živote udržiavajú nepriatelia slobody, nevzdáme sa ho. Antiautoritárske hnutie za slobodu a sociálnu spravodlivosť existuje od tej doby, čo si začal človek tieto pojmy uvedomovať. Jeho príslušníci končili vždy ako prví v celách a na popravných miestach represívnej moci. Pod označením anarchizmus sa potom toto hnutie vykryštalizovalo v priebehu 19. storočia a od tej doby organizuje slobodomyselných pracujúcich a inteligenciu. Anarchisti sú stále tí, ktorí figurujú na čiernej listine represívnej moci ako položka číslo jedna, nie však preto, že by boli nebezpeční spoločnosti, ale preto, že sú najväčším nebezpečením pre štátnu moc a záujmy kapitálu. Vzdať sa z taktických dôvodov označenia anarchisti je pre nás neprijateľné, keďže by sme tým mimo iného zneuctili pamiatku svojich predchodcov.

Anarchisti nie sú z rodiny politických strán a hnutí, ktoré o sebe tvrdia, že majú jediný a ten pravý recept na všetky problémy a že sú to práve ich predstavitelia, ktorí dovedú masu k vysnenému cieľu. K slobode a sociálnej spravodlivosti nepriviligované triedy nikto neprivedie, musia si ich samy vybojovať a udržať.

Aby bol takýto proces, teda sociálna revolúcia, skutočne úspešný, nesmie nikdy ostať v polovičke cesty. To by potom viedlo iba k novej totalite, len s iným náterom. Tak vždy dopadli snahy od seba oddeliť slobodu a sociálnu spravodlivosť (socializmus) či politickú a ekonomickú moc.

Zbavenie sa politického a sociálneho útlaku nevzáde za spontánneho povstania nepriviligovaných bez toho, aby predtým v spoločnosti existovalo povedomie o princípoch, na ktorých by mala "nová" spoločnosť fungovať a historická a teoretická znalosť problémov, ktoré bude tvoriaca sa samospráva riešiť. Vytváranie slobodnej bezštátnej socialistickej spoločnosti by malo nadväzovať na už existujúce samosprávne združenia vo výrobnej a

spoločenskej sfére.

Ako anarchisti upozorňujeme na dôsledky negatívnych sociálnych, ekonomických a kultúrnych prejavov, ale zároveň sa snažíme odkrývať ich príčiny a práve proti nim bojovať

Chválimo dobrú snahu niektorých združení, napríklad ekologických, odborových, ľudskoprávných a pod. Nemôžeme však prehliadať, že im chýba analýza skutočných príčin problémov, alebo že ich vedome prehliadajú v domnení, že môžu uspieť iba ak pristúpia na pravidlá určované tými, ktorí sú za daný stav priamo či nepriamo zodpovední, obávajú sa nelichotivých označení v prosyetských médiách. Takéto organizácie potom rezignujú na svoju činnosť alebo prepadnú chimére občianskej spoločnosti bez toho, aby získali nejaký podstatnejší vplyv na riešení daných problémov.

Mediálna mašinéria prezentujúca záujmy ekonomických či politických skupín má za následok deformáciu jazyka, keď robí z čiernej bielu a naopak. Napr. vojenská agresia sa stane "humanitárnou akciou", symbolický odpor proti útlaku či vykorisťovaniu "teroristickým útokom na nedotknuteľný súkromný majetok", zatiaľčo voľný trh, majúci na svedomí miliónové obete hladu, je glorifikovaný. Pri procese premeny súčasnej autoritatívnej spoločnosti sa možno nevyhneme sebaobrane pred násilím zo strany represívnych zložiek, či už patriacim štátu alebo nadnárodným spoločnostiam. Ani v tomto prípade nehodláme pozmeňovať svoj slovník a chceme navracať slovám ich pôvodný význam.

V dnešnej dobe a v najbližšej budúcnosti niekoľkých rokov považujeme skutočný sociálny zvrät smerom k slobodnému usporiadaniu spoločnosti za nereálny kvôli malému uvedomeniu nepriviligovaných tried a malým skúsenostiam českých a slovenských pracujúcich s každodenným sociálnym bojom.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že je našou úlohou vytvoriť alternatívu k oficiálnej propagande konzumu, ktorá sa snaží odvieť pozornosť potenciálnej revolučnej triedy smerom k pseudoproblémom, nízkej a bezobsažnej zábave, reklame, k akejsi virtuálnej realite, ktorej formu si môže každý, kto na to má, "demokraticky" vybrať z ponúkaného množstva a odpútať svoju pozornosť od ťaživej reality. Vedľa vedecky spracovaného ovplyvňovania verejnej mienky sa naša snaha môže zdať smiešnou. Ak však chceme niečo skutočne dosiahnuť a nie žiť celý život na kolenách, musíme sa snažiť, aby ľudia otvorili svoje oči, aby nazvali veci pravým menom a videli realitu takú, aká je, a nie ako ju prezentujú "reklamní agenti".

Keby sme neverili, že naša činnosť má (či bude mať) aspoň nejaký úspech, možno by sme sa už ako niektorí utápali v skepsi alebo sa zaradili tam, kde nás systém chce mať, či si našli únik v nejakom povrchno slobodnom životnom štýle. My sa ale nechceme vzdať bez boja.

ČSAF ako súčasť anarchistického hnutia

Československá anarchistická federácia (ČSAF) bola založená v lete roku 1995, vtedy ešte ako ČAF. Po niekoľkých rokoch znovuoobjavenia anarchistických myšlienok a spontánnom rozmachu anarchistického hnutia v Čechách predovšetkým medzi mládežou tak vznikla organizácia, ktorá sa pokúsila o to, dať tomuto hnutiu alebo aspoň jeho aktívnej časti akúsi organizovanú podobu a zjednotiť pod jednu strechu rôzne názorové smery, ktoré sa v modernom anarchistickom hnutí vyskytujú.

Dnes existujú vedľa ČSAF ďalšie, už špecifickejšie definované organizácie s jasným programom. S týmto nevyhnutným a podľa nás prospešným procesom sa zmenila aj rola ČSAF v anarchistickom hnutí.

Ako organizácia s veľkou názorovou voľnosťou v rámci anarchistického hnutia je ČSAF akýmsi názorovým fórom tohoto hnutia, v ktorom súčasne plní funkciu reflexie prípadných náznakov vzniku dogmatických tendencií, ktoré väčšinou vyplývajú z podcenej kritiky minulosti a vlastnej politiky.

ČSAF sa neprehlasuje za jedinú anarchistickú organizáciu v Čechách a na Slovensku, ale presadzuje úzku spoluprácu spriaznených skupín a jednotlivcov.